TAKIMI XII I PËRBASHKËT I KP-E DHE KP-KRF

Seanca 2 e KPE-së: Çuarja përpara e arsimit & ngritjes së kapaciteteve për kontabilitetin e sektorit publik

Paolo Fedele, Universiteti i Udines, Itali

11-13 nëntor 2025, Vjenë, Austri

WORLD BANK GROUP

CFRR
Centre for Financial and Sustainability Reporting Reform
WORLD BANK GROUP

PULSAR
Public Sector Accounting and Reporting Program

PULSAR is an initiative of:
Financial Management
AN INITIATIVE OF WORLD BANK GROUP

PULSAR is co-funded by:
Federal Ministry Republic of Austria Finance
Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Swiss Confederation
Federal Department of Economic Affairs, Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

Official Use Only

Programi

- 1. Shqyrtimi i literaturës ndërkombëtare mbi arsimin për KSP-në
- 2. Paradoksi i arsimit për KSP-në
- 3. Krahasimi i arsimit të KSP-së në Itali me raste studimore ndërkombëtare
- 4. Vendosja e rastit italian të arsimit të KSP-së në një perspektivë më të gjerë: ndryshimi mes brezave
- 5. Disa propozime për rastin italian (dhe më gjerë)
- Një mendim i fundit mbi rolin e universiteteve

Official Use Only

1. Shqyrtimi i literaturës ndërkombëtare

Kontribute të kohëve të fundit në arsimin e kontabilitetit për sektorin publike

- Heiling (2020), Koha për të rimenduar arsimin për kontabilitetin e sektorit publik? Perspektiva e ushtruesve të profesionit. Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management, Vol. 32, nr. 3, f. 505-509

- Karatzimas, S., Heiling, J., & Aggestam-Pontoppidan, C. (2022). Arsimi për kontabilitetin e sektorit publik: Shqyrtim i strukturuar i literaturës. Public Money & Management, 42(7), 543-550

- Lorson, P. C., & Haustein, E. (2023). Debat: Si t'i japim arsimit universitar për kontabilitetin në sektorin publik rëndësinë që meriton në të vërtetë

- PULSAR (2024). Arsimi për kontabilitetin në sektorin publik në gjashtë vende

- Reichard, C., Küchler-Stann, N., & Siegel, J. (2023). Arsimimi për kontabilitetin e sektorit publik në institucionet e arsimit të lartë në Gjermani. Public Money & Management, 43(7), 741-749

- Richard M. Baylis, Dennis De Widt, Lukas J. Helikum & Rachel Ashworth (2024). Debat: Mungesa e arsimit për kontabilitetin e sektorit publik brenda universiteteve dhe çfarë vjen më pas

2. Paradoksi i arsimit për KSP-në

Arsimi për kontabilitetin e sektorit publik ka rëndësi në dy aspekte:

1. -Siguron ofertë në kohën e duhur e kontabilistëve të kualifikuar
2. -Jep dhe ruan cilësinë e njohurive

Dëshmi nga literatura ndërkombëtare:

- Prani e pakët në programet e lëndëve të universiteteve
- Boshllëk studimor/praktik
- Burime alternative të kufizuara

3. Krahasimi i arsimit të KSP-së në Itali me raste studimore ndërkombëtare

- Me të drejta dhe detyrime të konstatuara

- Organizatat e sektorit të shëndetësisë
- Universitetet publike
- Organet publike jo dikasteriale
- NSH

- I HARMONIZUAR (bazë monetare dhe me të drejta dhe detyrime të konstatuara)

- Qeverisja kryesore
- Qendrore
- E mesme
- Vendore

Arsimi për kontabilitetin e sektorit publik:

- 86 universitete të shqyrtuara

- Asnjë kurs diplome i dedikuar plotësisht KSP-së
- Nga 641 kurse diplome (kontabilitet, administrim, e drejtë publike)
- 16% përfshin përmbajtje KSP
- Shumica e njësive mësimore të KSP-së janë të pranishme në kurset diplome jo të KP-së
- Boshllëk studimor/praktik

Pericolo, E., Fedele, P., Iacuzzi, S., Pauluzzo, R., Garlatti, A. (2023). Arsimi për kontabilitetin e sektorit publik: tendencat ndërkombëtare dhe programet mësimore italiane. Public Money & Management, 43(7), 731-740.

4. Vendosja e rastit italian të arsimit të KSP-së në një perspektivë më të gjerë: ndryshimi mes brezave

Një studim i kohëve të fundit për punësimin në sektorin publik nxori në pah sa vijon:

- Mosha mesatare e punonjësve definitivë në sektorin publikë sot është 50,7 vjeç
- Mosha mesatare është rritur me kalimin e viteve: në 2001 ishte 44,2 vjeç, në 2005 u rrit në 46,5 vjeç dhe në 2009 arriti 47,6 vjeç
- Punonjësit publikë nën moshën 30 vjeç zënë 4,8%, një përqindje që bie në 3,6% kur merret në konsideratë vetëm personeli definitiv
- Deri në 2033, mbi 1 milion punonjës publikë do të dalin në pension (=1 në 3)

Vështirësitë në punësimin në sektorin publik:

- **Nevojitet një ndryshim i madh mes brezave.** Nevojë e ngutshme për rekrutë të rinj
- **Rënie e tërheqjes që ofron punësimi në sektorin publik:** Puna në sektorin publik, sidomos pozicionet e KSP-së, është më pak tërheqëse për brezat e rinj krahasuar me më parë
- **Boshllëk në formim.** Për shkak të natyrës së arsimit të KSP-së, personeli i ri nuk është menjëherë gati për të vepruar.

Rreziku i mungesës masive të profesionistëve të KSP-së

5. Disa propozime për rastin italian (dhe më gjerë)

Fuqizimi i marrjes në punë dhe zhvillimit të kontabilistëve të sektorit publik

- Zbatimi i një programi të strukturuar të marrjes në punë: Punësim i planifikuar, afatgjatë dhe sistematik - jo sporadik ose reagues

- Paketa tërheqëse punësimi: Rritje pagese dhe përfitimesh për të tërhequr talente

- Ristrukturimi i rrugëtimit arsimor: Harmonizimi i diplomave dhe programeve për të formuar diplomantë të gatshëm për punë

- Rekrutim & përzgjedhje bashkëkohore: Rihartim i metodave të rekrutimit dhe testeve të përzgjedhjes

- Rrugëtimi i karrierës: I jepet mundësi personelit të nivelit t'u qëndrojë pranë punonjësve të rinj dhe të ndajnë me ta njohuritë

- Integrim i strukturuar: Vënie në zbatim e pranimit të gjithanshëm për punonjësit e rinj

onboarding for new hires

Strategjia e madhe organizative për kontabilistët në sektorin publik

- T'u jepet një status i veçantë kontabilistëve të sektorit publik

- Të bëhet në nivel qendror rekrutimi

- Të gjithë të punësuarit të marrin pjesë në një program të gjatë formimi sipas një kuadri të përbashkët kombëtar

- Në fund të kursit, të emërohen në një OSP në bazë të një renditjeje me pikë

6. Një mendim i fundit mbi rolin e universiteteve

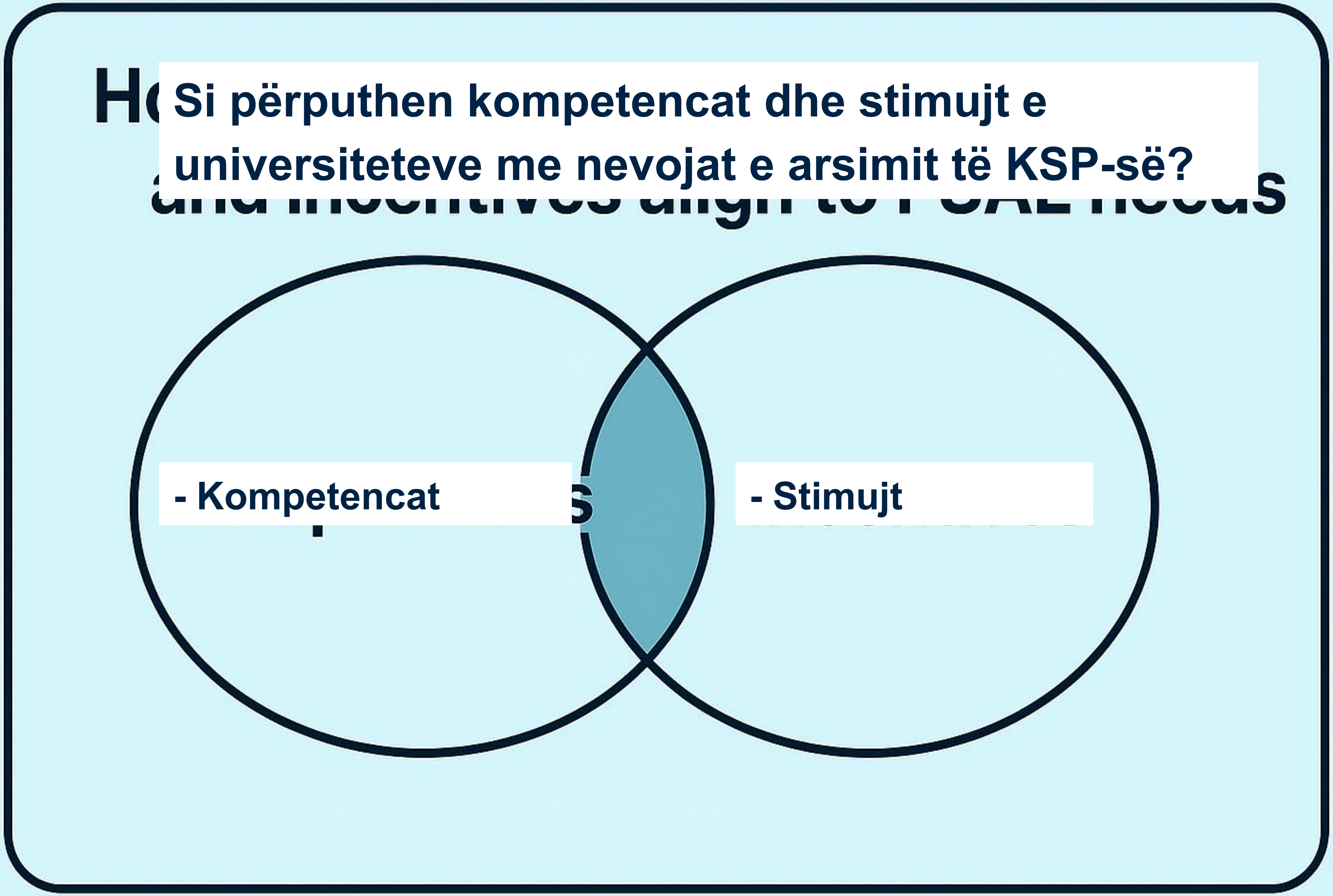

Faleminderit për vëmendjen